

Komponenta I

Podrška tranziciji i izgradnji institucija

Namijenjena je svim državama korisnicima, i može biti, između ostalog, korišćena i za jačanje institucija i investicije, uključujući i **učešće u programima i agencijama Zajednice** (Informacija o programima Zajednice, usvojena u septembru 2005.godine).

Ova komponenta predstavlja nastavak programa Phare, odnosno nacionalnog CARDS programa od 2006 godine.

Crna Gora trenutno ima pristup dvjema IPA komponentama: Komponenta I (Pomoć u tranziciji i Izgradnja institucija) i Komponenta II (Prekogranična saradnja). Ovom pomoći trenutno centralizovano upravlja Delegacija Evropske unije u Crnoj Gori.

Crnoj Gori, kao zemlji kandidatu, komponente III do V su dostupne, ali će biti operativne tek kada dobije akreditaciju za Decentralizovani Implementacioni Sistem (DIS).

IPA Nacionalni Program za Crnu Goru (Komponenta I) je usmjeren na ključne političke kriterijume kao što je:

- pravosudna i reforma javne administracije,
- izgradnja institucija,
- borba protiv korupcije i organizovanog kriminala
- izgradnja institucija civilnog sektora.

Kada su u pitanju ekonomski i drugi uslovi članstva, IPA programi su koncentrisani na podršku reformama i jačanje administrativnih kapaciteta u oblastima kao što su unutrašnje tržište, životna sredina, transport, statistika, obrazovanje, zapošljavanje i socijalna inkluzija.

U okviru prve komponente IPA, podrška će biti usmjerena na projekte koji će doprinjeti da zemlja potencijalni kandidat ispuni sljedeće kriterijume za članstvo:

Politički kriterijumi

Pažnja će biti posvećena ovoj liniji prioriteta i podrška će se fokusirati na projekte usmjerene na konsolidaciju demokratskih institucija, reformu pravosuđa, reformu javne uprave, uključujući decentralizaciju, podršku lokalnoj vlasti, borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala, zaštiti ljudskih i manjinskih prava, anti-diskriminaciji, kao i medijima. U okviru ovog kriterijuma posebna pažnja će se posvetiti razvoju civilnog društva u interesu razvoja dijaloga države i civilnog sektora.

Ekonomski kriterijumi

Projekti će se fokusirati na stvaranje novih mogućnosti zaposlenja, obrazovanje, socijalno uključivanje, zdravlje, poslovno okruženje, budžet i upravljanje porezima, ruralni razvoj, bezbjednost hrane, životnu sredinu, energiju, saobraćaj, kao i na studije vezane za infrastrukturu i druge aktivnosti, koje pripremaju zemlju za učešće u strukturnim fondovima EU.

Sposobnost preuzimanja obaveza koje proizilaze iz članstva

Podrška u okviru ovog kriterijuma biće usmjerena na uvođenju i implementaciji EU acquis-a u svim oblastima; cjelokupnu koordinaciju procesa evropskih integracija; jačanje crnogorskih administrativnih kapaciteta za implementaciju SSP-a; pripremu uvođenja decentralizovanog implementacionog sistema (DIS) upravljanja sredstvima Evropske unije i učešće u Programima Zajednice.